

Pleegmoeder Janne en twee van haar eigen kinderen spelen een spelletje met pleegzoon Dylan en zijn moeder (op de rug gezien). Foto: Simon Bleeker

Slapen in Grou, thuis bij mama

Janne Engwerda is sinds maart van dit jaar pleegmoeder van de bijna vijfjarige Dylan. Jolanda, de moeder van Dylan, kan door omstandigheden tijdelijk de opvoeding niet aan. Het contact tussen beide vrouwen is goed. „Wij vertrouwen elkaar”, zeggen Janne en Jolanda.

Bauke Boersma

Grou [Janne (44) en Jolanda (28) doen hun verhaal naar aanleiding van de Week van de Pleegzorg, die woensdag is begonnen. Het gesprek vindt plaats in Grou, waar Janne samen met haar man Daniël en drie kinderen (13, 12 en 7 jaar) woont. Vanuit het huis kijken ze uit op het water. In de tuin ligt een fiets. „Die heb ik gekregen”, zal Dylan bij het weggaan van het bezoek vertellen.

Dylan woont sinds maart bij Janne en haar gezin. Jolanda haalt hem elke vrijdagmiddag om twee uur uit school en neemt hem dan mee naar haar eigen huis, in een dorp in het oosten van Fryslân. Vaak gaan ze samen eerst iets leuk doen. Aan het eind van de middag brengt Jolanda haar zoonnetje weer bij Janne. Het jongetje brengt één keer in de maand een weekeinde door bij de ouders van Jolanda en de zondag bij Jolanda. Is dit alles niet verwarrend en onrustig voor hem? „Zo komt het misschien over”, vertelt Jolanda. „Maar voor Dylan is het helder. Hij praat over Grou als de plek waar hij slaapt. Thuis is voor hem het huis waar zijn mama woont. Dat vind ik heel fijn.”

Jolanda woont sinds een jaar in haar huidige woonplaats. Met de vader van Dylan heeft ze geen contact meer. Ze wil er niet veel over kwijt, maar de relatie was problematisch. Haar eigen jeugd verliep ook niet zonder zorgen. „Ik moet dingen uit het verleden verwerken”, vat ze haar situatie samen. „Daarom is het op dit moment moeilijk om Dylan op te voeden.”

Vanwege de problemen thuis is er

onderzoek gedaan naar de veiligheid binnen het gezin. Daarna begon een zoektocht naar een pleeggezin voor Dylan. „Daar was ik het eerst niet mee eens. Maar toen ik erover had nagedacht wist ik dat de hulpverleners gelijk hadden. Het lukt me niet alleen.”

In eerste instantie werd gezocht naar pleegouders uit Jolanda's eigen netwerk, maar hier werd geen geschikte plek voor haar zoonnetje gevonden. Het alternatief was een onbekend pleeggezin. „Dat vond ik moeilijk. Bij mensen die je kent is het allemaal wat losser. Maar het kon niet anders.”

Bij het zoeken naar een pleeggezin gaat Jeugdhulp Friesland niet over een nacht ijs. Met Jolanda werd uitgebreid gesproken over haar zoonnetje en welk soort pleeggezin het beste bij hem zou passen. De zoektocht leidde uiteindelijk naar Grou.

Lijf en leden

Janne Engwerda en haar man liepen al een aantal jaren rond met de wens

iets voor kinderen te kunnen betekenen. „Wij hebben zelf drie kinderen, maar we wilden nog wat extra's doen. Ik heb vroeger de opleiding sociaal pedagogische hulpverlening gedaan en dat zit nou eenmaal in je lijf en leden. Wij hebben het goed en onze kinderen ook en dat gunnen we iedereen. We hebben gezocht naar iets dat bij ons past en dat is de pleegzorg geworden.”

Janne bezocht vijf jaar geleden al eens een informatiebijeenkomst over pleegzorg. Maar toen was haar persoonlijke situatie niet stabiel genoeg om er ook echt voor te gaan. Haar eigen kinderen waren nog jong en ze had destijds een andere baan. Een jaar of drie geleden, toen ze naar Grou waren verhuisd, begon het weer te kriebelen. „Ik ben opnieuw naar een voorlichtingsbijeenkomst over pleegzorg gegaan, ditmaal samen met mijn man. We kregen ontzettend veel informatie, mijn hoofd tolde ervan. Maar we waren geraakt en dat was wel het begin van het hele traject.”

Dat traject is best intensief, vertelt Janne. „Jeugdhulp Friesland vraagt natuurlijk uitgebreid naar je motivatie en je normen en waarden, maar ook naar je minder sterke kanten. Ze proberen je zo goed mogelijk voor te bereiden op de pleegzorg. Desondanks weet je niet echt wat je te wachten staat. Het blijft theorie, tot het echt zover is.”

Begin dit jaar kreeg Jolanda de vraag of ze openstond voor een gesprek met Janne en Daniël. Ze stemde ermee in. Ze waren alle drie nerveus voor de ontmoeting, maar het klikte

meteen. „Het was superspannend, want je weet niks van elkaar. En het gaat wel over iets. Jolanda werd gevraagd haar kind toe te vertrouwen aan mensen die ze niet kent. Dat is niet gemakkelijk”, zegt Janne. Jolanda zegt dat ze na afloop van het ge-

om aan zichzelf te werken. Ze ging eerst zes weken naar de dagbehandeling en hoopt binnenkort te beginnen aan de traumabehandeling. „Ik doe dat allemaal vrijwillig. Ik wil graag dat mijn zoonnetje weer bij mijn kan wonen. Daar heb ik alles voor over.”

Als je op de bank blijft zitten kom je nooit te weten of je 't in je hebt

sprek een goed gevoel had. „Ik dacht: dit durf ik wel aan.”

Na die eerste ontmoeting ging Jolanda een paar keer met haar zoonnetje bij Janne en haar gezin op bezoek. Daarna bleef haar zoonnetje een nachtje in Grou slapen en vervolgens bracht hij er een heel weekeinde door. Sinds maart is Dylan permanent bij Janne en haar gezin. „Hij vond het eerst een beetje raar, maar dat duurde niet zo lang”, zegt Jolanda. „Voor mij was het belangrijk dat Janne voldoende tijd had om met Dylan naar zijn nieuwe school te gaan. Ik wilde niet dat hij er op school alleen voor zou staan.”

Toen er een veilige plek voor Dylan was gevonden, kreeg Jolanda tijd

Terug naar huis

Janne heeft veel respect voor Jolanda's inzet. Ze is zich ervan bewust dat Dylan tijdelijk bij haar gezin is. „We weten vanaf het begin dat het om een terug-naar-huisplaatsing gaat. Het uitgangspunt is dat Dylan negen maanden bij ons blijft, al weet je nooit hoe het in de praktijk uitpakt.”

Het pleegouderschap is een oefening in loslaten, weet Janne. Dat geldt voor haar, maar ook voor de andere gezinsleden. „Mijn kinderen kunnen het goed met Dylan vinden, hij is als een broertje. Voor mijn dochter was het eerst een beetje zoeken. Ze is de jongste bij ons thuis, de kleine prinses. Met Dylan erbij was dat anders. Maar nu willen ze allemaal dat hij bij ons blijft. Tegelijkertijd vinden ze dat hij weer bij Jolanda moet wonen. Dat laatste is natuurlijk het doel, daar werken we naar toe. Maar het zal wel een dosis tissues kosten als het eenmaal zover is.”

Janne herinnert zich nog de eerste nacht dat Dylan in Grou sliep. De voordeur ging op het nachtslot. „Je hebt toch: straks loopt hij weg. Zelf heb ik die hele nacht wakker gelegen. Alsof je een pleegkind nog beter wilt beschermen dan je eigen kinderen.”

Spijt van haar besluit om pleegouder te worden heeft Janne geen moment. Ze geniet ervan. „Ik vind het bijvoorbeeld mooi om te zien hoe mijn eigen kinderen ervan leren. Ik moet ook vaak denken aan een uitspraak van een andere pleegouder. Die zei: 'Als je op de bank blijft zitten kom je nooit te weten of je 't in je hebt.' Zo denk ik er ook over. Als je er in je hart ruimte voor hebt, moet je het gewoon proberen.”

Op verzoek zijn niet de echte namen van de moeder en het jongetje gebruikt. De echte namen zijn bij de redactie bekend. Janne en Daniël Engwerda staan wel met hun eigen naam in de krant

Informatiebijeenkomst

Nieuwe pleeggezinnen zijn hard nodig

Op dit moment maken in Fryslân 850 kinderen voor korte of langere tijd gebruik van pleegzorg. Er zijn zeshonderd pleeggezinnen. De vraag naar pleeggezinnen is groot omdat het aantal kinderen waarvoor pleegzorg nodig is, fors is toegenomen. Met de Week van de Pleegzorg, van 31 oktober tot en met 7 november, wil Pleegzorg Nederland aandacht vesti-

gen op het belang van pleegzorg in Nederland. Doel is om landelijk 3500 nieuwe pleegouders te werven. Op dit moment zijn er in Nederland ruim negentienduizend pleegkinderen.

Jeugdhulp Friesland organiseert op 15 november een informatiebijeenkomst. Daar worden ervaringen van pleegouders en hulpverleners gedeeld

om een zo goed mogelijk beeld van pleegzorg te geven. De bijeenkomst gaat in op de vraag over wat erbij komt kijken om pleegouder te worden, om wat voor kinderen het gaat, hoe het voorbereidingstraject eruit ziet en welke ondersteuning Jeugdhulp Friesland biedt.

www.jeugdhulpfriesland.nl/pleegouderworden